

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
22.09.2019

ВИСНОВОК

про невідповідність судді Ківерцівського районного суду Волинської області Костюкевича Олександра Костянтиновича критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Ківерцівського районного суду Волинської області Костюкевича Олександра Костянтиновича (далі – суддя), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Суддя вчинив дії, які негативно впливають на авторитет правосуддя.

(підпункт 3.14 пункту 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затверджених рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

Згідно з даними досьє судді, починаючи з 2009 року, він незмінно перебуває на посаді голови суду три строки поспіль. Так, він призначався/обирався на цю посаду 24.02.2009, 16.04.2015, 06.04.2017.

Відповідно до принципу, втіленого у законодавстві, зайняття посади голови суду повинно обмежуватися двома строками поспіль. Після 2014 року реалізація цього принципу стала однією з необхідних умов відновлення довіри до судової влади. На наше переконання, обрання судді головою суду три рази поспіль є порушенням правила про обрання на адміністративну посаду "не більше двох строків поспіль" (ст. 20 Закону України "Про судоустрій і статус суддів"), яке слід розуміти так, що суддя не може обіймати одну й ту саму адміністративну посаду в суді більше як два строки послідовно один за одним, незалежно від того, коли і за яким законом його було обрано (призначено) на цю посаду. До послідовного зайняття адміністративної посади потрібно відносити і випадки припинення повноважень на адміністративній посаді і обрання на цю посаду знову через деякий час за умови, що протягом цього часу зазначену посаду не обіймала інша особа.

Громадській раді доброчесності відомо, що існує інше тлумачення цього правила, але вважає його маніпулятивним та таким, що не відображає суті і духу цього обмеження. Використання саме такого тлумачення для збереження посади голови суду при величезному суспільному запиті на оновлення судової влади негативно впливає на довіру суспільства до судової влади і може свідчити, що суддя докладає недостатньо зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законслухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною (ст. 3 Кодексу суддівської етики).

Звертаємо увагу, що така ж позиція підтримана Вищою кваліфікаційною комісією суддів (ВККС). Зокрема у [рішенні](#) колегії ВККС від 11.02.2019 № 189/вс-19 щодо кандидата на посаду судді Верховного Суду Шаповала М.М. вказано таке:

"Комісія критично оцінює пояснення кандидата, оскільки норми законодавства, що регулювали та регулюють порядок обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад, встановлюють що суддя не може займати більше як два строки поспіль одну адміністративну посаду у відповідному суді.

Кодекс суддівської етики зобов'язує суддю, який перебуває на адміністративній посаді в суді утримуватись від поведінки, дій або висловлювань, які можуть призвести до сумнівів у єдиному статусі суддів і в те, що професійні судді здійснюють колективне вирішення питань організації роботи суду (ст. 13 Кодексу суддівської етики).

Аналіз наведених норм свідчить, що обмеження права перебування на одній адміністративній посаді більш ніж два строки поспіль направлено на забезпечення єдиного статусу судді та усунення навіть теоретичної можливості зловживань з боку суддів, які займають адміністративні посади.

У свою чергу, особа у статусі судді зобов'язана дотримуватись правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів".

2. Суддя ухвалював рішення, обумовлені корпоративною солідарністю, маніпулюючи обставинами чи законодавством.

(підпункт 1.8 пункту 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затверджених рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

31.10.2014 суддя [закрив провалження](#) у справі про адміністративне правопорушення щодо судді Рожищенського районного суду Вінницької області Хитрика Руслана Івановича.

Згідно з протоколом про адміністративне правопорушення від 12.08.2014, Хитрик Р. І. керував автомобілем у стані алкогольного сп'яніння, [скоїв ДТП](#), внаслідок чого кілька

осіб отримали тілесні ушкодження. Факт алкогольного сп'яніння судді було підтверджено висновком щодо результатів медичного огляду №2139 від 12.08.2014.

Суддя допоміг Хитрику уникнути покарання. У своєму рішенні він послався на гарантії незалежності та недоторканності суддів, які нібито виключають можливість притягнення суддів до адміністративної відповідальності за загальною процедурою. Так, суддя процитував Рішення Конституційного Суду України щодо гарантій недоторканності суддів №19-рп/2004 від 01.12.2004, яким КСУ дав офіційне тлумачення положенням Закону України “Про статус суддів”. Однак цей Закон втратив чинність в 2010 році, з прийняттям Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, яким гарантії недоторканності судді було поширено лише на випадки притягнення до кримінальної відповідальності.

Більше того, суддя стверджував таке: “Відповідно до [ст. 13 Закону України «Про статус суддів»](#), який діяв до вступу у законну силу [Закону України «Про судоустрій та статус суддів»](#), суддям забезпечена недоторканість. Судді не можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності і взяті під варту без згоди Верховної Ради України. Вони не можуть бути піддані заходам адміністративного стягнення, що накладаються в судовому порядку, без згоди органу, який обрав суддю на посаду”. Однак останнє положення було [виключено](#) з закону ще 1999 року.

Таким чином, мотивуючи своє рішення, суддя використав положення закону, які втратили чинність ще 1999 року, та зманіпулював при цьому Рішенням Конституційного Суду України, яке було прийнято через п'ять років після виключення цього положення із закону. Таке свавільне тлумачення та використання закону суддею допомогло Хитрику уникнути покарання за керування автомобілем в нетверезому стані.

Додатково звертаємо увагу на інформацію, яка є недостатньою для висновку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики, однак має бути врахована в сукупності з іншими обставинами, які характеризують його за цими критеріями.

Інформація, що міститься у Єдиному державному реєстрі судових рішень, може свідчити про порушення суддею права на доступ до інформації та правил діловодства в суді. Так, відповідно до інформації, викладеної у [рішенні](#) Львівського окружного адміністративного суду від 13.01.2015, у зв'язку з відсутністю у Єдиному державному реєстрі судових рішень судових рішень Ківерцівського районного суду Волинської області у окремих судових справах, громадянин Жуков О. С. 10.06.2014 подав до Ківерцівського районного суду Волинської області запит на доступ до публічної інформації.

Жуков [відомий](#) тим, що здійснює моніторинг діяльності органів судової влади. У своєму запиті він просив повідомити, чи розглянуті судом цивільні справи, які у

відповідності до ухвал Луцького міськрайонного суду Волинської області скеровані до Ківерцівського районного суду Волинської області та надати номери вказаних справ та судових рішень.

Суддя листом за вих. №01-23/Ж-3/14 від 17.06.2014 відмовив у наданні запитуваної інформації. Відмова аргументована тим, що, згідно з роз'ясненням Ради суддів України про застосування Закону України “Про доступ до публічної інформації”, отримання інформації із відправлення правосуддя не є предметом регулювання цього закону.

Після цього Жуков О. С. кілька разів звертався до суду з повторними запитами. У відповідь інформацію отримав частково. Було виявлено, що суддя змінив єдині унікальні номери справ, чим порушив вимоги законодавства. Суддя погодився з цим під час судового розгляду.

Крім того, у своєму позові до суду Жуков О. С. також звернув увагу на те, що один із його повторних запитів судом зареєстровано не було, або було зареєстрованим під хибним номером, оскільки дві відповіді суду на його запити містили один і той же вихідний номер.

Суд дійшов висновку, що запитувана позивачем інформація не стосується його особисто та не є публічною в розумінні Закону України “Про доступ до публічної інформації”. Громадська рада доброчесності не погоджується з таким твердженням суду та вважає, що суддя як голова суду був зобов'язаний забезпечити дотримання принципу відкритості судової влади та надати Жукову О. С. інформацію у відповідь на його запити.

Поведінка, яку демонструє суддя, для учасників процесу та інших осіб не є еталоном порядності і справедливості, прикладом чесності. Така поведінка судді підриває упевненість громадян у справедливості судової системи.

На підставі викладених фактів Громадська рада доброчесності зробила оцінку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)

22.09.2019 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 11-ма голосами з 18 голосів членів Ради.

У голосуванні взяли участь 11 членів:

- 1) Валько Вадим
- 2) Воробйов Євген
- 3) Куйбіда Роман
- 4) Марчук Антон
- 5) Маселко Роман
- 6) Мелких Едуард
- 7) Середя Максим
- 8) Стригун Дмитро
- 9) Сухоставець Роман
- 10) Чижик Галина
- 11) Шепель Тарас

Координатор
Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)